

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 2
Helmikuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
puh. 81 54.

29:s vuosik. 1924.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Espanian kuuromykkistä.

(Tanskalainen K.m. Viggo Hansén on kirjoittanut tämän kertomuksen ruotsinkieliseen K.m. joululehteen, josta sen suomennamme).

Maailman kaikilla kuuromykillä on samanlaiset tunteet ja toiveet. Ja samanlaiset omituisuutensa (tapansa) heillä on olkoonpa sitten heidän ihonsa valkoinen tai musta. Kun joku k. m. matkustaa vieraaseen maahan ja menee siellä kuuromykkäin yhdistykseen, niin heti hänet otetaan tervetulleena vastaan kun hän vaan sormellaan koskee korvaansa ja suuhunsa merkiksi siitä, että hän on k.m. Koko maailman kuuromykkät tuntevat olevansa samaa kansaa, tuntevat kuuluvansa yhteen.

Minä tulin helmikuussa v. 1923 Espanian pääkaupunkiin, Madridiin. Minä en tuntenut siellä ketään ihmistä. Mutta minä olin jo ennen saanut erään espanjalaisen kuuromykkätaiteilijan osotteen. Hänen nimensä oli *Valentin de Zubiare*. Kaikki olisi ollut hyvin, jos tuo mies olisi ollut kotona. Mutta voi, voi; hän oli matkustanut pois kaupungista ja tuli kotiin vasta myöhemmin. Portinvartija oli kuitenkin niin ystävällinen, että ilmoitti minulle herra Zubiarella olevan kuuromykkäveljenkin, jonka nimi on *Ramon de Zubiare*. Minä menin hänen kotiinsa, tapasin hänet siellä. Ja hän vei minut Espanian kuuromykkä-maailmaan.

Kuuromykkäin tila Espaniassa on yleensä alhainen. Kuuromykkien koulunkäynti ei ole pakollinen eikä yleinen siellä. On olemassa ainoastaan yksi valtion perustama k. m. koulu. Se on Madridissa. Yksityisten ihmisten hyväntekeväisyydestä

on perustettu muutamia laitoksia kuuromykkäin kohottamiseksi tiedonvaloon. Viisaimmat kuuromykkät ymmärtävät, että heidän sivistyksensä ei ole korkea vaan pieni. Ja sentähden koettavat he omin voimin hankkia lisää oppia hyvin tarmokkaasti, varmasti tarmokkaammin kuin monet pohjoismaitten koulunkäyneet kuuromykkät. Kuitenkin täytyy muistaa, että etelämaiden kansat yleensä ovat kovin veltoja.

Äskenmainitut veljekset *Valentin ja Ramon de Zubiare* ovat varmaan Espanian etevimmät kuuromykkät. He ovat tarmolla ja ahkeralla työllään päässeet kohoamaan niin korkeaan sivistykseen

kuin syntymästä asti kuurot yleensä voivat päästä.

Valentin de Z. on syntynyt v. 1877 ja pääsi oppilaaksi Madridin k. m. kouluun. Siellä oli hän ainoastaan 1 vuoden. Hänet otettiin silloin koulusta pois ja hän sekä veljensä Ramon (s. 1882) saivat sen jälkeen lukea ja oppia oman yksityisopettajansa, Mariano Gutorrezin johdolla. Jo koulua käydessään opetettiin heitä maalaamaan tauluja. Myöhemmin pääsivät he Madridin taidemaalaukseen eli taideakatemiaan. He kävivät sen läpi ja saivat päästötodistuksen. Sitten matkustivat he Pariisiin maalausta oppimaan. Mutta he eivät olleet tyytyväiset tähän opetukseen, vaan rupesivat omin päin maalaamaan vapaasti ja uudenaikaisesti. Alussa heidän opettajansa moittivat heitä ja sanomalehdissä saivat heidän taulunsa huonoja arvosteluja.

Joukko espanialaisia kuuromykkäitä. *Valentin, **Ramon de Zubiare.

Espanian kuuromykkä prinssi Jaime.

Mutta myöhemmin ruvettiin heitä kiittämään kun he oppivat enemmän.

Espaniassa ei heitä kunnioitettu, eikä heidän taulujaan ostettu. Mutta kun he pitivät oman taulunäyttelyn Parisissa ja saivat hyviä arvosteluja sanomalehdissä, niin rupesivat ihmiset ostamaan heidän teoksiaan (taulujaan). Tauluja myytiin Ranskaan, Hollantiin, Amerikkaan, Japaniin, jopa useisiin Espaniankin taidemuseoihin. Myöskin yksityiset ihmiset miltei koko Keski Europasta, Amerikasta ja Australiasta ovat ostaneet heidän taulujaan. Heidän muistikirjansa ovat täynnä tilauksia ja valokuvajäljennöksiä heidän tauluistaan. Englantilaisissa, saksalaisissa ja ranskalaisissa taidejulkaisuissa (lehdissä) kirjoitetaan heidän teoksistaan ja monia niistä myydään väripainoksina. Molemmat nämä veljet rakastavat kirjoja ja lukevat mielellään. Hämmästyin kun he tunsivat pohjoismaitten suurten kirjailijain Ibsenin, Selma Lagerlöfin ja H. C. Andersénin teoksia. Heillä on kaunis huvila pohjois-Espaniassa Garayssa. Siellä asuvat he kesällä ja siellä olin heidän vieraanaan muutamia päiviä. Viime vuonna saivat he Ranskan kunnialegerionan kunniamerkin.

Espanian huomatuin k. m. kuvanveistäjä on *Manuel Iglesias*. Opettajat pitivät, että hän oli liian tyhmä oppiakseen ja sentähden ei hän ole käynyt yhtään koulua. Mutta hän on oppinut paljon seurustelemalla Zubiaurre-veljesten kanssa. He auttoivat hänet Madridin taideakatemian oppilaaksi. Siellä oppi hän kuvanveistoa, sai palkinnonkin eräässä kilpailussa ja on veistänyt monta kaunista kuvaa suuriin, julkisiin rakennuksiin, m. m. Madridin postitaloon. Sitten meni hän naimisiin erään maatalon omistajattaren kanssa, muutti maalle ja on jättänyt kuvanveistämisen sekä on maanviljelijänä nykyään. Hän ei osaa paljon kirjoittaakaan. Mutta

hän voi kyllä pitää kurissa työläiset (20 kpl.) terävällä, ankaralla katseellaan.

Madridin suurimmalla kadulla, Calle de Alaca, seisoo pitkä rivi automobiileja odottamassa ihmisiä. Automobiilien vieressä kulkee eräs mies edestakaisin. Kun joku madridilainen tulee ottamaan uutobiiliä ajaakseen, niin menee hän ensin tuon miehen luo. Mies ottaa heti taskustaan uutobiilien maksukirjan. Uutobiilin tarvitsija osoittaa sormellaan, — hän ei puhu. Miksi? Siksi, että tuo mies, uutobiilien apuri (palvelija) on kuuromykkä. Tämä apuri on hyvin luotettava ja kaikki tietävät, että kuuromykkä mies toimittaa yleisölle hyviä uutobiileja.

Miten tämä kuuromykkä mies on tullut uutobiili-apuriksi? Itse on hän keksinyt tämän toimen. Hän oli ennen rikkaan perheen lapsi, mutta myöhemmin köyhtyi perhe ja joutui konkurssiin. Hän oli koulukäymätön eikä hänellä ollut mitään työtä. Hänen veljensä oli kerjäläinen, mutta kuuromykkä häpesi mennä laiskana kerjäämään. Kerran käveli hän kadulla ja katseli kun ihmiset tulivat ottamaan uutobiileja ajaakseen niillä. Silloin hän juoksi avaamaan uutobiilin oven herroille. Herrat antoivat hänelle rahaa palkinnoksi. Näin hän oppi tuntemaan kaikki uutobiilit ja niiden kuljettajat eli ohjaajat. Ja pian oppivat kaikki madridilaiset tuntemaan tämän kuuromykan, joka kohteliaasti avasi heille uutobiilin oven. Ihmiset rupesivat käyttämään kuuromykkää kun he tarvitsivat uutobiiliä. He kutsuivat hänet luokseen, panivat rahan hänen käteensä ja viittasivat: tuo meille hyvä auto! Ja nyt on hänellä hyvä toimi uutobiili-apurina.

Espaniassa on vielä eräs k. m., josta tahdon kertoa. Hän on Espanian kuninkaan poika, prinssi *Jaime*. Hän tuli kuuroksi näin. Vähää ennen hänen syntymäänsä meni hänen äitinsä, kuningas-

Manuel Iglesias, k.m. kuvanveistäjä.

tar katsomaan julmaa härkätaistelua, jossa eräs mies kuoli taistellessaan härjän kanssa. Kuningatatar säikähti kovin ja pyörtyi. Kun hän muuttaman kuukauden perästä synnytti pojan, niin oli se kuuromykkä. Kaikki maailman viisaat lääkärit ovat koettaneet parantaa prinssi Jaimen korvia ja joskus on ilmoitettu, että hän on ruvennut kuulemaan. Mutta turhaa on kaikki ollut, prins' on kuuromykkä auttamattomasti. Kuningas otti erään toisen kuuron pojan oman poikansa toveriksi ja heitä on opetettu yhdessä. Opettajat eivät ole antaneet heidän viitata, vaan he ovat oppineet puhumaan. Kun prinssi menee kävelemään, niin seuraa häntä aina vartioiva poliisi. Eräs kuninkaan palvelija kertoi minulle käydessäni kuninkaan linnassa, että prinssi Jaimella on hyvin ruma ääni sillä hänellä lienee myös vika nenässä.

Prinssi on vilkas ja reippaampi kuin siskonsa Kerran oli kuninkaallinen perhe eräässä näytellyssä. Prinssi huomasi muutamien kuuromykkien puhuvan keskenään viittaamalla. Silloin prinssi tervehti heitä nyökkäämällä päätään. Mutta prinssin opettaja tuli ja käänsi hänet pois.

Kerran oli prinssi ajelemassa ja näki kuuromykyä, jotka kävelivät kadulla ja viittasivat. Silloin tuli hän kovin iloiseksi ja rupesi viittaamaan heille. Hän käsitti heidän olevan kohtalotovereita. Zubiaure veljekset luulevat, että kun prinssi Jaime tulee aikamieheksi, niin rupeaa hän käymään toisten kuuromykkäin luona.

Viggo Hansén.

K.m. automobili-apuri Madridissa.

Emilia Koponen

60 vuotias

„Joko tänkin täyttää 60 vuotta“ huudahtaa monet tämän lehden lukijat. Niin, hän täyttää helmikuun 29 p:nä 60 vuotta.

Muistuu ihan selvästi mieleeni onnellinen koulu-aika Kuopiossa, jolloin sain olla hänen oppilaanaan. Minä ynnä 11 pientä oppilasta tuotiin eräänä syyskuun 1 p:nä Emma-rouvan luokalle. Ujoina ja mitään ymmärtämättä seisomme allapäin pirteän ja tarmokkaan näköisen rouvan edessä. Mitä hän mahtoi ajatella meistä kun hymyillen taputti jotakuta olkapäälle? Mutta pian älysimme, että edessämme oli hyvä ystävä ja opettaja, joten pelkomme häipyi pois ja luottamuksella todella kiinnymme häneen. Oi, miten tunnit tunnin perästä kuluivat ja vuodet vuosien perästä! Emma rouva oli innostunut ja väsymätön ja sai meidätkin innostumaan kouluopetukseen, niin että kouluaika oli meille ihana aika. Hän opetti meille uusia sanoja ja uusia asioita. Kun emme käsittäneet heti asiaa, niin hän väsymättä ja kärsivällisesti takoi meidän vaivaiseen pääkalloomme sitä, kunnes opetettava asia selkeni ymmärrettäväksi. Miten usein hänen kärsivällisyytensä oli kovassa koetuksessa meidän, tuhmien oppilaiden tähden! Ihmeen kärsivällinen hän oli, niin että kunnioitimme ja ihailimme häntä. Emma rouva usein kertoi jännittäviä ja opettavaisia kertomuksia, niin että seurasimme henkeämme pidätellen hänen kertomustaan. Sitten usein saimme kirjoittaa vihkoon mitä hän kertoi. Siten kehitti se meidän huuliilalukemistaitoamme. Ja hän sai meidät innostumaan päiväkirjaan. Joka päivä saimme vuorotellen kirjoittaa puutaulelle päiväkirjaa, mikä kuuleman mukaan on nyt käytännössä jo joka luokassa Kuopion k.m. koulussa. Se kehittää paljon äidinkielen käyttöä. Sitten on vielä monet muistot kouluajalta. Enpä malta olla mainitsematta m.m. eräitä ihania huvimatkoja opettajamme kauniiseen huvilaan.

Sitte koulumme loputtua sain tilaisuuden olla läheisessä kosketuksessa hänen kanssaan muuta-

man vuoden. Miten usein hän muisteli entisiä oppilaita. Ja iloitsi jos sai kuulla jotakin hyvää heistä ja oli pahoillaan jos jonkun kävi huonosti.

Nyt hän täyttää jo 60 vuotta. Jo nuorena hän on antautunut k.m. opettajaksi. Lähes 30 vuotta hän on ollut siinä toimessa.

Toivomme että hän tuntee tyydytystä työstään kovaosaisten hyväksi ja että hänen työnsä kantaa hedelmiä. Toivomme, että Jumala suo edelleen hänelle pitkää ikää, voimaa ja terveyttä voidakseen edelleen opettaa kuuromykkiä. Ja suokoon Jumala rauhallisen elämän illan hänelle. Hänen 60 vuotispäivänään onnitteluni yhtyy suuri joukko hänen entisiä oppilaitaan siellä ja täällä Suomessa.

Stiina M.

Linda Aschan
60 vuotias

Helmik. 13 päivä on Porvoon k.m. koulun opettajattaren, neiti Linda Aschanin syntymäpäivä. Tämän vuoden helmikuun 13 päivä on hänen 60:s syntymäpäivänsä. Jo nuorena oppi neiti A. Aschan tuntemaan kuuromykkiä ja heidän opetustaan Kuopiossa, joka on hänen kotikaupunkinsa. V. 1890 rupesi hän Kuopion kuurojenkoulussa tutustumaan k.m. opetukseen ja valmistui opettajaksi v. 1895 helmikuussa. Hän opetti ensin Kuopion kuurojenkoulussa oppilaita. Mutta hän sai viran Porvoon ruotsinkielisessä k.m. koulussa v. 1898, jossa hän vielä tänäkin päivänä työskentelee tunnollisena, ahkerana ja suurella rakkaudella työhönsä kiintyneenä.

Pitkän ja raskaan työn on neiti A. suorittanut k.m. opettajana. Mutta kouluntyönsä ohessa on hänellä riittävästi paljon aikaa, voimia ja harrastusta entisille oppilailleen ja vanhemmille, koulunkäynteille kuuromykkille yleensä. Hän on ottanut osaa K.m. Auttajayhdistyksen työhön Uudenmaanalänsissä, avustanut rahalahjoilla varattomia kuuromykkiä ja Ävikin vanhainkotiäkin sekä tehnyt ke-

säisin pitkiä matkojakin käydäkseen ent. oppilaitaan ja toisiakin kuuromykkiä tervehtimässä.

Toivotamme vielä reippaalle opettajattarelle onnea ja siunausta!

Kertomus Tampereen Kuuromyökkäinyhdistyksen toiminnasta v. 1898—1923.

Jatkoa.

Yhdistyksen puheenjohtajat.

Tampereen k. m. yhdistyksellä oli onni saada ensimmäiseksi puheenjohtajakseen rakennusmestari *Evert Talvia*. Sen sopivampaa henkilöä yhdistys tuskin olisi niissä oloissa voinut löytää esimiehekseen. Hän, jos kukaan, tunsikin kuuromykkäin tarpeet, heidän kykynsä, henkisen tasonsa, aatepiirinsä ja «kielensä». Jo lapsesta saakka oli hän joutunut mitä läheisimpään kosketukseen kuuromykkäin kanssa. Sillä hänellä oli 2 k. m. veljeä (jalkineentekijä Heikki Helin ja kuvanveistäjä J. F. Talvia) sekä k. m. sisar (neiti Siiri Talvia). »Hiljainen maailma» oli hänelle tuttua siis jo lapsuudesta saakka. Hän ymmärsi hyvin viittomakieltä käyttävään vanhempain kuuromykkäin viittomat ja taisi itse sillä kielellä heitä puhutella. Säälisen kuurojen avutonta tilaa taipui hän heidän pyyntöihinsä ja suostui rupeamaan heidän yhdistyksensä puheenjohtajaksi. Sitä teki hän mitä arvokkaimman palveluksen Tampereen kuuromykkäin riennoille. Oman varsinaisen toimensa ohella uhrasi hra Talvia paljon aikaansa ja vaivojaan uuden yhdistyksen asioihin, jotka eivät aina suinkaan olleet niinkään vähäisiä eikä miellyttäviääkään. Hra Talvia pysyi yhdistyksen puheenjohtajana aina v. 1911 loppuun. Ja vaikkakin hänen jo v. 1910 oli pakko toimiensa takia muuttaa pois paikkakunnalta, niin hän sieltäkin käsin seurasi yhdistyksen toimintaa ja riensi johtamaan keskusteluja sen vuosi- y. m. tärkeimmissä kokouksissa.

Hyvin tuntuvana apuna oli hra Talvialla pitkin aikaa yhdistyksen perustamisesta saakka sisarensa, neiti Siiri Talvia. Ilman häntä ei hra Talvia viimeisinä vuosinaan tuskin olisi voinut pitää yhdistyksen puheenjohtajan tointa. Sillä veljensä poissa ollessa neiti Talvia johti ja ratkaisi johtokunnan kanssa yhdistyksen juoksevat asiat. Herra Talvian puheenjohtajakaudella laskettiin varma perustus yhdistyksen vastaiselle työlle sekä määrättiin sille selvät suuntaviivat, joita sitten on noudatettu ja seurattu.

Paikkakunnalta poismuuton takia jätti Evert Talvia Tampereen k. m. yhdistyksen v. 1911. Hänen seuraajakseen valittiin yksimielisesti neiti *Siiri Talvia* toukokuun 24 p:nä 1912. Tämän tehtävän samoin kuin rahastonhoitajan toimen ovat yhdistyksen jäsenet hänelle uskoneet siitä lähtien vuodesta vuoteen tähän asti. Ainoastaan n. s. kapinavuonna 1918, jolloin olot olivat yleensä kaikkialla epänormaali, oli Tampereen yhdistyksellä puheenjohtajana alkupuolen vuotta suutari *J. Toppila* ja loppupuolen vuotta rouva *Hilda Anttila* (o. s. Perälä), molemmat kuuroja.

Oli aivan luonnollista, että Evert Talvian jälkeen yhdistyksen puheenjohtajan toimi joutui hänen sisarelleen. Sillä hänen käsissäänhän yhdistyksen käytännöllinen johto oikeastaan viime vuosina oli ollutkin. Jo yhdistyksen uudestisyntyessä v. 1907 valittiin Siiri Talvia johtokuntaan ja rahastonhoitajaksi ja on siinä pysynyt läpi vuosien tähän päivään asti. Hänelle on uskottu tehtävä toisensa perästä. Eikä hän ole vetäytynyt syrjään vaikeimmistakaan. Veljensä oikeana kätenä ja apulai-

sena hän tutustui yhdistyksen hoitoon. Hän oppi kirjoittamaan pöytäkirjoja, vuosikertomuksia, kaikenlaisia anoituksia, sekä laatimaan tilejä. Hän tottui pitämään puheita, esitelmiä sekä johtamaan keskusteluja ja ompeluseuraa. Hän tottui edustamaan yhdistystään sekä hoitamaan sen ja Kuuromyökkäin Liiton keskushallituksen välisiä suhteita. Äsken vasta Turun k. m. kolusta pääsivät neitonen tuli äkkiä yhdistys- ja toverielämän keskipisteeksi ja tueksi, jolta kaikkea kysyttiin, jonka piti selvittää kaikki sotkuiset asiat, rauhoittaa, tasoittaa, neuvoa, nuhdella, lohduttaa ja auttaa. Tampereen k. m. yhdistyksen puheenjohtajana on hän suorittanut ainutlaatuisen tehtävän ei ainoastaan kotikaupunkinsa, vaan koko sen ympäristön kuuromyökkäin keskuudessa, sekä saavuttanut kunnioitetun ja huomattavan aseman koko maamme kuuromyökkäipiireissä. Velvollisuuksilleen uskollisena, uhrautuvana ja kyvykkäänä on Siiri Talvia kauttaaltaan osoittanut olevansa toveriensa luottamukseen arvoinen.

Siiri Talvia.

Yhdistyksen valistustoiminta.

a) *Esitelmätoiminta.*

Jo yhdistyksen perustamisesta alkaen suunnitteli sen johtokunta ja puheenjohtaja tehoisaa valistustoimintaa jäsenten piirissä. Yhdistyksen varsinaiset kokoukset pidettiin sunnuntaisin syyskuun ja toukokuun välisenä aikana. Ja ne koetettiin saada niin arvokkaiksi ja henkiriikkaiksi kuin mahdollista oli niin varsin pienissä oloissa. Sanomattakin on selvää, että mahdollisuudet tässä suhteessa eivät olleet suuret. Sillä mistä saada henkisen työn tekijöitä, henkisen ohjelman suorittajia *kuuromyökkäin* keskuuteen? Kuuromyökkäiltä itseltään ei voitu paljon mitään odottaa. Eikä koko kaupungissa, hra E. Talviaa lukuunottamatta, ollut ainoatakaan sivistynyttä henkilöä, joka olisi tuntenut kuuromyökkäitä tai tottunut puhumaan heille ja opettamaan heitä tavalla, jota he olisivat ymmärtäneet. Sillä valistustyöhön kuuromyökkäin keskuudessa tarvitaan vallan erikoisesti siihen totuneita ja kouluutettuja henkilöitä. Täytyi siis tyytyä niihin pienen pieniin mahdollisuuksiin, joita oli olemassa. Ja iloittiin niistäkin. Alussa valittiin aina ohjelmatoimikunta kutakin sunnuntai kokousta järjestämään. Eikä vaatimukset olleet suuret. Ohjelmansuorittajia saatiin osaksi oman yhdistyksen keskuudesta, osaksi silloin tällöin vierailta paikkakunnilta. Mitä esim. esitelmien ja puheitten pitoon yhdistyksen alkuaikoina tulee, niin lienevät ne jääneet enimmäkseen puheenjohtajan itsensä suoritettaviksi. Mutta oli jäsenten joukossa muutamia

toisiakin, jotka kykenivät ja olivat halukkaitakin avustamaan puheenjohtajaa. Pöytäkirjoissa ja vuosikertomuksissa mainitaan ennen kaikkea neiti Siiri Talvia ahkerana puhujana. Hän on vuosien kuluessa pitänyt esitelmiä mitä erilaisimmilta aloilta. Vielä mainitaan neidit *Ida Viljavuo* ja *Anna Kaunismaa*, sekä herrat *Juho Leivo* ja *Janne Seppälä*, jotka koettivat rikastuttaa yhdistyksen ohjelmaa esityksillään sen alkuvuosina. Pidettiin esim. hartauspuheita, esitettiin matkakertomuksia k. m. kokouksista toisilla paikkakunnilla, maantieteellisiä kuvauksia, historiallisia tapauksia, runoja, kertomuksia, raittiuspuheita, selostettiin joku kirja tai sopiva sanomalehtikirjoitus j. n. e. Myöhempinä vuosina on ilmestynyt yhä uusia ohjelmansuorittajia yhdistyksen omasta piiristä. Huomattavimpia heistä on ollut *Martti Mikkolainen* sekä puoliset *Auk.* ja *Sofia Helminen*.

Yhdistyksessä ovat puhujina vierailleet 25 vuoden aikana useat tunnetut kotimaiset kuuromyökkäät sekä joukko kuulevia henkilöitä. Sellaisia mainittakoon ensinnäkin Suomen K. m. Liiton entinen asiamies hra *J. Sundberg*, joka yhdistyksen perustamisesta asti on lukeuttamattomasti kerrat sitä avustanut. Asiamiehenä ollessaan hän aina v. 1920 saakka vieraili yhdistyksessä useampia kertoja vuodessa neuvoen ja auttaen johtokuntaa yhdistyksen hoidossa. Näillä käynneillään hän on pitänyt esitelmiä monilta eri aloilta, esim. Suomen K. m. Liiton toiminnasta, tunnetuimmista kuuromyökkäin opettajista koti- ja ulkomailla, k. m. vanhainkodista, Frans Lejonista, puutarhaviljelyksen tärkeydestä, Punaisesta Rististä, tri Barnardon työstä Lontoon katupoikien hyväksi y. m. Tunnustukseksi ja kiitokseksi hra Sundbergin toimista Tampereen k. m. yhdistyksen hyväksi kutsuttiin hänet yhdistyksen ensimmäiseksi kunniajäseneksi v. 1919 yhdistyksen 21 vuotisen olemassaolon muistojuhlassa.

Muista kuuromyökkäin puhujavieraista mainittakoon hra *Eino Karilas* Helsingistä, joka sangen usein on yhdistyksessä vierailut pitäen esitelmiä useilta aloilta, esim. K. O. Malmin elämäntyöstä, urheilusta, kotiteiteesta y. m. Hra *Elias Savisaari* Turusta on esiintynyt m. m. raittiuspuhujana, rouva *Ida Viljavuo-Mouton* Helsingistä esitelmöi neiti Mathilda Wredestä. Herra *J. F. Talvia* Helsingistä on esiintynyt puhujana, samoin hra *Armas Vilkki* ja rouva *Virtanen* Turusta. Kuulevista puhujista mainittakoon opettaja *Elis Vilkki*, hra *Julius Hirn*-vainaja Helsingistä, op. *J. K. Palomaa* Turusta, neiti *Pakarinen* (kotiteollisuudesta) ja insinöörin rouva *Ester Lehtoranta*-vainaja. Opettajatar neiti *Siiri Loimaranta* piti myös esitelmän opintomatkaltaan Lontooseen.

Evert Talvia.

(Jatk.)

Suomen kuuromykkille ja heidän ystävilleen.

Helmikuun 12 p:nä vuonna 1926 on kulunut 100 vuotta Karl Oskar Malmin syntymästä. Tiedämme jokainen kuka hän oli ja mitä hän meille, kuuromykkille, on tehnyt. Hänen hyvät vanhempansa lähettivät hänet jo lapsena kouluun Tukholman Manillaan. Noin 10 vuoden ajan sai tämä vilkas ja etevä poika olla siellä koulussa.

Koulusta kotiin palattuaan huomasi hän, että Suomessa on monta köyhää kuuromykkää, jotka eivät voi saada mitään oppia kun tässä maassa ei ollut mitään k.m. koulua silloin. Siksipä tämä hyvä ja lämminsydäminen nuorukainen päätti ruveta heitä auttamaan tiedonvaloon. V. 1846 alotti hän omassa kodissaan kahdessa huoneessa opettaa kuuromykkäoppilaita. Sitä ennen oli hän kysellyt Suomen kaikilta papeilta kuinka monta kuuromykkää tässä maassa oli. Hänen hyvä isänsä auttoi häntä kaikissa näissä toimissa. Tämä oli maamme ensimmäinen kuuromykkäinkoulu, pieni alku niille monille suurille k.m. kouluille, joissa nykyään opiskelee monta sataa oppilasta. Moni kuuromykkäpolvi on jo läpikäynyt koulun sekä sieltä saamansa opetuksen ja kasvatuksen avulla päässyt hyvään asemaan yhteiskunnassa, niin että voivat siinä olla hyödyksi ja elättävät hyvin henkensä.

Ketä meidän pitää kiittää kaikesta siitä hyvästä, mikä osaksemme tullut on ja yhä tuleva on? Ja olemmeko mitenkään koettaneet *palkita* hyväntekijöitämme? Nyt voimme antaa kiitollisuutemme osoitukseksi uhrilahjan. Sillä Karl Oskar Malm on todella paljon uhrannut puolestamme ja me olemme hänelle suuressa kiitollisuuden velassa. Sanalla sanoen: *hän on hyväntekijämme*.

Näinä päivinä lähetetään rahankeräyslistoja kuuromykkille yli koko Suomen. Listoilla kerätään varoja Karl Oskar Malmin muistopatsasta varten, joka ajetaan pystyttäväksi Porvoon kaupunkiin. Siellä lähten ensimmäinen pieni k.m. koulume alkoi. Tämä patsas ajetaan paljastaa — riippuen teistä itsestänne — kesällä v. 1926 Suomen yhdeksän kuuromykkäin kokouksen yhteydessä.

Antakaa siis iloisin sydämin uhrilahjanne kiitollisuuden osoitukseksi sen miehen muistolle, joka ensimmäisenä meillä nousi raivaamaan tietä kuuromykkäin kohottamiseksi ihmisarvoon.

Helsinki tammikuulla 1924.

Keräystoimikunnan puolesta
John Sundberg.

J. K. Ne, jotka eivät ole keräyslistaa saaneet mutta tahtovat koota rahaa yllämainittuun tarkoitukseen, voivat kirjeellisesti kääntyä allekirjoittaneen puoleen.

Os. *John Sundberg*, Arkadiank. 18, Helsinki.

Pohjoismaiden kuuromykkäinkokous

pidetään ensi heinäkuun 27—31 p:nä Norjassa Trondhemissa, jossa samaan aikaan on Pohjoismaiden kuuromykkäin urheilukisat. Kokoukseen kutsutaan kuuromykkiiä ja heidän opettajiaan sekä muita asianharrastajia *Suomesta*, Tanskasta, Ruotsista ja Norjasta.

Kokouksessa esitettäväksi aijotut esitelmät ja keskustelukysymykset ovat jätettävät kunkin maan paikalliskomitealle, joka lähettää ne kesäkuun ensimmäiseen päivään mennessä Trondhemiin pääkomitean puheenjohtajalle, kuuromykkäinopettajalle *J. Bergelle*.

Kokoukseen aikovien on ilmoittauduttava paikalliskomitealle, joka toimittaa ilmoitukset kokouksen kassanhoitajalle *Elisabet Brinckmannille*. Osanottomaksu hengeltä on 10 kr. Osanottajille koe-tetaan saada alennusta rautatie- ja laivamaksuista. Kokouksen täydellinen ohjelma lähetetään sen valmistuttua kokoukseen ilmoittautuneille.

Suomessa on kokousta koskeissa asioissa käännyttävä paikallistoimikunnan puoleen, johon kuuluvat hrat *J. Sundberg*, *E. Karilas* ja past. *H. Nyberg*.

Kuuromykkäinyhdistyksille.

Suomen K. m. Liiton keskushallitus on huomannut, että jotkut sen haaraosastoista ovat joskus pitäneet sellaisia juhlia eli iltamia, joihin kuuluvat ihmisetkin ovat päässeet maksamalla pääsymaksun. Näitä iltamia on pidetty yleisissä paikoissa eikä niitten ohjelma ole aina ollut niin hyvä ja arvokas kuin suotava olisi. Viime joulun aikaan toimeenpani esim. eräs k. m. yhdistys iltaman erään maaseutukaupungin työväen teatteri talolla, ja sen ohjelmassa oli: tervehdys puhe (puhujan nimeä ei mainita), kuuromykkäin laulua, taikatemppeja, karamellimylly (?), soittoa ja tanssia. Kuuromykkiiä kehoitettiin tähän iltamaan saapumaan maalta ilmoituksella, joka lähetettiin K. m. lehdessä painettavaksi. Ei mainittu minkä tarkoituksen hyväksi tällainen iltama pidettiin.

K. m. Liiton keskushallitus otti kokouksessaan joulukuun 19 p:nä v. 1923 tämän asian harkittavakseen. Kokouksessa oli läsnä puheenj. tarkastaja *V. Forsius*, rouva *Elma Ignatius*, maisteri neiti *Sigyn Heikel*, herrat *J Sundberg*, *E. Karilas*, *S. Vuokko*, *W. Salovaara*, sekä sihteeri *H. Nyberg*. Kokous tahtoi yksimielisenä päätöksensä lausua seuraavaa: Haaraosastojen sääntöjen mukaista ei ole, eikä siis ole suotavaa, että Liittoon kuuluvat haaraosastot eli k. m. yhdistykset toimeenpanevat yllämainittuja yleisöiltamia. Sillä näillä yhdistyksillä ei yleensä ole sellaisia henkisiä kykyjä ja voimia käytettävänä, että he iltamissaan kykenisivät tarjoamaan ajattelevalle yleisölle jotakin arvokasta ja jalostavaa nähtäväksi ja kuultavaksi.

Julkisissa huvittelupaikoissa pitävät kuulevain yhdistykset jo liian paljon tanssi- y. m. iltamia, jotka eivät suinkaan aina kohota Suomen kansan ja nuorison siveellistä tasoa. Päinvastoin vetävät ne sitä alaspäin. Tällaisessa alasrepivässä työssä ei suinkaan Suomen kuuromykät eikä toisetkaan aistivalliset tahdo olla mukana.

Keskushallituksen mielestä on k. m. yhdistysten varsinainen tehtävä toimia kuuromykkäin omassa piirissä heidän sivistämisekseen ja kasvattamiseksi. Ja siinä, omien kohtalotoverien keskuudessa, voidaan kyllä pitää huvittavia ja hyödyllisiä juhlia, iltamia y. m. niin hyvällä ohjelmalla kuin saadaan. Mutta k. m. yhdistysten tarkoitus ei suinkaan ole se, että se pitää kuuleville ihmisille ala-arvoisella (huonolla) ohjelmalla varustettuja tanssi-iltamia, joihin houkutellaan kuuromykät maaseudultakin pitkistä matkoista rahoja tuhmaamaan ja huonoa elämää oppimaan. Yhdistys, joka tuollaista harrastaa ei ole tietoinen omasta tehtävästään.

Keskushallitus kielsi tällaista ilmoitusta julkaisemasta K. m. lehdessä sekä päätti kirjoituksella tässä lehdessä saattaa mielipiteensä haaraosastojen tietoon.

URHEILUOSASTO

Katsaus

Helsingin Kuuromykkäin Voimistelu- ja Urheiluseuran toimintaan vv. 1904—24.

Parikymmentä vuotta sitten elettiin maassamme voimistelun ja urheilun nousuaikaa. Silloin tempasi yleinen innostus ruumiinharjoituksiin mukaansa myöskin joukon nuoria kuuromykkiä. Tämä oli Helsingin Kuuromykkäin Voimistelu- ja Urheiluseuran alku vuonna 1904

Pieni oli se voimistelijajoukko — ainoastaan 10 miestä — joka alussa kokoontui säännöllisiin harjoituksiin hra Sulo Vuokon johdolla. Mutta vähitellen seuran jäsenluku kasvoi, ollen ensimmäisen vuosikymmenen kuluessa keskimäärin 25 henkeä. Nykyään on seuran jäsenenä 37 miestä ja 17 naista.

Saadakseen voimistelutason kohoamaan, palkkasi seura vuosittain kuulevan voimistelunopettajan johtamaan voimisteluharjoituksia. Sellaisina ovat toimineet ylioppilaat Lauri Railio, Arvid Rydman, E. Villa, Kl. U. Suomela ja Anton Öunapuu-vainaja.

Paitsi voimistelu- ja urheiluharjoituksia on seura järjestänyt jäsentensä innostuttamiseksi ja toimintansa tulosten näytteeksi voimistelunäytöksiä (ensimmäinen v. 1907 hra E. Karilaan johdolla) ja jokavuotiset kesä- ja talviurheilukilpailut. Samoin se on lähettänyt parhaimpia urheilijoitaan kilpailuihin maamme rajain ulkopuolellekin, esim. 1907 Kööpenhaminaan, 1908 Göteborgiin, 1910 Kööpenhaminaan ja 1912 Tukholmaan, saaden puolestaan v. 1909 järjestettäväkseen täällä Helsingissä Pohjoismaiset kuuro-

mykkäin urheilukilpailut. Kaikista näistä kilpailuista ovat seuran edustajat suoriutuneet voitokkaina, tuottaen siten kunniaa ei ainoastaan itselleen ja edustamalleen seuralle, vaan samalla koko Suomen kuuromykkäurheilulle, osoittamalla mitä suomalainen sisu voi aikaansaada voiman, nopeuden ja kestävyuden mitteloissa.

Myöhempinä vuosina, maailmansodan aiheuttamien poikkeuksellisten olojen pakosta, on seuran toiminta rajoittunut ainoastaan kotimaisiin kilpailuihin, kunnes v. 1921 täällä Helsingissä Kuuromykkäin Urheiluliiton järjestämissä Pohjoismaiden kuuromykkäin urheilujuhlassa saatiin jälleen koetella „kenen housuissa kaulus paraiten kestää“. Tällöinkin saavuttivat seuramme edustajat palkintoja.

Urheilunnostuksen kohottamiseksi lahjoitti kaivertaja Fr. Schoultz kaksi komeata taulua seuran jäsentenväliseksi kiertopalkinnoiksi kesä- ja talviurheilussa. Kiitollisuutensa osoitteeksi kallisarvoisesta lahjasta kutsui seura hänet kunniajäsenekseen.

Muista seuran kiertopalkinnoista mainittakoon taiteilija S. Angervon lahjoittama kiertotaulu viestinhiihtoa varten, jonka takia seura kutsui hänet vakinaiseksi jäsenekseen.

Kunniajäseneksi, paitsi hra Fr. Schoultzia, on seura kutsunut ensimmäisen suomalaisen kuuromykkäurheilijan Hj. Lovén'in Viipurista; monipuolisen urheilijan ja seuran innokkaan jäsenen, hra Oskar Wetzell'in; lämpimän urheilunystävän, H.K.Y:n isäntäpuheenjohtajan hra John Sundberg'in ja seuran 10-vuotisen innokkaan puheenjohtajan ja koko sen olemassaoloajan johtokunnan jäsenenä olleen, Kuuromykkäin Urheiluliiton nykyisen puheenjohtajan, hra Eino Karilaan.

Seuran puheenjohtajina ovat toimineet: vv 1904—07 O. Lumme-vainaja, 1907—17 Eino Karilas, 1917—20 Oskar Wetzell, 1920—21 Sulo Vuokko, 1921—22 alkuvuoden Antti Jokelainen ja loppuvuoden Hj. Sandbiom, 1922—Sulo Vuokko.

Vaikei seura voi erikoisemmin loistaa jäsentensä saavuttamalla urheilutuloksilla, on se kuitenkin tehnyt siunauksellista työtä Helsingin kuuromykkäin fyysillisen terveyden ja voiman kartuttamiseksi. Se on myöskin koko Suomen kuuromykkäurheiluelämässä ollut uranuurtajana, joka „latvan taittoi, ladun osoitti“ vielä „lapsenkengissä“ kulkevalle kuuromykkäurheiluseuratoiminnalle. Toivomme, että se maamme ensimmäisenä ja vanhimpana kuuromykkäin urheiluseurana edelleenkin täyttää painavan velvollisuutensa kulkea edellä, näyttäen hyvää esimerkkiä muille seuroille innostuneella, tulosrikkaalla ja yksimielisellä toiminnalla urheilun ja urheiluaatteen edistämiseksi.

Helsingissä, 23. I. 24.

Ruuri.

20-vuotisjuhlaansa

vietti Helsingin Kuuromykkäin Voimistelu- ja Urheiluseura 26. I. 24 Kuuromykkäin Yhdistyksen huoneustossa.

Jo sisään tullessa saivat osanottajat aavistuksen juhlatunnelmasta, joka kohosi huippuunsa astuessa aistikkaasti koristettuun juhlasaliin, missä seuran naisten kattamat pitkät pöydät houkuttelivat istuutumaan ääreensä. Kun

ILMOITUS

Jatkokurssit Turussa kesäk. 1—14 p:nä.

Jatkakurssit pidetään ensi kesäkuun 1—14 päivän välisenä aikana Turun kuuromykkäinkoulussa. Kursseihin pääsevät maataloustöissä työskentelevät, puhekoulun käyneet kuuromykkät miehet. Pääaineena kurseissa on maatalousoppi, johon lisäksi yhdistetään muita hyödyllisiä oppiaineita. Kurssien osanottajille pyydetään vapaa ylläpito koulun asuntolassa ja matkaa varten vapaat rautatieliiput, jonka vuoksi osanottajien on ilmoitettava lähtöasema.

Kursseihin halullisten on ilmoittauduttava huhtikuun 1 p:nä mennessä. Ilmoitukset pyydetään lähettämään opettaja J. K. Palomalle, os.: Turku, Kuuromykkäinkoulu.

Turussa, 7 p:nä helmik. 1924.

K. A. Y:n Turun paikallisosaston toimikunta.

Hyvää sivuansiota!

Asiamiehiä halutaan eri paikkakunnille myymään helposti kaupaksi meneviä kipsistä tehtyjä seinäkuvia: Vapahtajan kuva à 25 mk. Rukoilevan lapsen kuva à 30 mk.

Asiamies saa välityspalkkiota 5 mk. jokaisesta kuvasta. Ilmoittakaa minulle!

Kuvanveistäjä J. F. TALVIA
os.: Kiikka.

kaikki olivat löytäneet paikkansa, lausui seuran puheenjohtaja hra Sulo Vuokko kaikki tervetulleiksi, toivottaen heille hyvää ruokahalua ja iloista mieltä palan paineeksi. Kehoitusta noudattaen käytiinkin maistelemaan mitä toimeliaat emännät pöytään kantoivat. Vällillä kertoili hra S. Vuokko muistelmiaan seuran 20-vuotiselta taipaleelta.

Paistiin päästyä esitti hra R. Pitkänen seuran virallisen 20-vuotiskertomuksen. Sen jälkeen aloitti puheiden sarjan hra A. Norstedt, puhuen seuran perustajille ja kunniajäsenille, joiden rintaan kiinnitettiin kullekin valkoinen kielonkukka, ollen se heille merkinä nykypolven kiitolisuudesta ja muistutuksena edelleenkin vaalimaan niitä tarkoituspäriä, jotka H. K. V. & U. S:n toimintaa ovat ohjanneet kuluneiden 20 vuoden aikana. Heidän puolestaan kiitti hra John Sundberg, puhuen samalla nuorelle jäsenkunnalle kehoittavia sanoja, toivossa että seuran keskuudessa säilyisi edelleenkin lämmin innostus urheiluun ja että seura vast'edeskin, entistä suuremmassa määrässä, elävöittäisi H. K. Y:n toimintaa.

Hra Eino Karilas palautti mieleen yhden niistä, jotka 20 vuotta sitten olivat perustamassa H. K. V. & U. Seuraa, hra Sulo Vuokon, joka koko sen olemassaoloajan on ja uskollisena toimihenkilönä ollut mukana seuran kaikissa vaiheissa. Nyt seurakutsui hänet kunniajäsenekseen.

Juhlaan olivat lähettäneet sähkösanomia: Kööpenhaminasta N. D. I:n hallinto, „Døvtumania“, Jarlnæs ja Viggo Hansen, Göteborgista „Surd“, Bergenistä De Døves Idrætsklub, Kristianiasta Døves Idrætsforening, Tampereen Kuuromykkä-Urheilijat, „Lumitähti“, Viipurin Kuuromykkä-Urheilijat ja Turun „Valpas“. Onnittelukirjelmän olivat lähettäneet „De Døves Idrætslag“ Trondhjemista ja Jyväskylän Kuuromykkä-Urheilijat. Kymnlaakson „Tähden“ tervehdyksen toi hra V. Sihvola.

Tämän jälkeen alkoi vapaitten puheiden sarja, joista mainittakoon hra J. Sundbergin ehdotus kiertopalkinnon hankkimisesta Suomen kuuromykkäin koulujen oppilaille, että sen kautta jo kouluaikana saataisiin nousevaan polveen istutetuksi innostus urheiluun, joka voi tulevaisuudessa kantaa hyviä hedelmiä. Tämä ehdotus saavutti lämmintä myötätuntoa läsnäolijoissa, jotka heti merkitsivät kiertopalkinnon hyväksi sievän summan. Suomen muiden urheiluseurojen ja -ystävien asiaksi jää kunkin tahollaan kantaa kortensa samaan kekkoon.

Juhlaillallisten jälkeen jatkui vapaata seurustelua sivu puolenyön ja jätti juhla osanottajiinsa lämmittävän ja innoittavan muiston. Ruuri.

— Hiihtomestaruuskilpailujen lopettajaisiltama pidetään Kymnlaakson K. V. ja U-s. „Tähden“ toimesta Kotkan V. P. K:n talolla maalisk. 2 p. alkaen klo ½ 8 ill. vaihtelevalla ohjelmalla.

Tietoja kotimaasta.

Lahjoja Ävikin vanhainkodille: Tyyne Lahti Amerikasta 25 mk; Sigrid Kolstad Norjasta 20 mk; Uudenvuoden onnittelusta 420 mk. Eräs Ävikin ystävä Helsingistä 50 mk; Iida Antila, Jaala 5 mk.

„Kuuromykkäin Joulun“ asiamiehet,

jotka eivät vielä ole lähettäneet rahoja myymistään joululehdistä pyydetään toimittamaan maksunsa aivan pian, ensi tilassa. Rahastonhoitajan täytyy tehdä vuositili pian ja sentähden täytyy rahojen tulla. On jo pitkä aika kulunut joulusta, joten maksu on suoritettava kiireellisesti.

Toimitus

Surulla ilmoitan, että rakas mieheni

Puuseppä, kuuromykkä

Johan Oskar Jakobsson

pitkällisen taudin murtamana nukkui rauhallisesti kuolon uneen Turussa 14. I. 1924, 57 vuoden vanhana jättäen syvään suruun minun sekä sukulaiset ja lukuisat tuttavat.

Amanda Jakobsson.